

אתיקה ומשפט בבריאות

קורס 1.ב.286.4438
שנה"ל תשע"ו

1. **מרצה:** ד"ר מאיה פלד-רז
2. **מועדי הקורס:** סמסטר ב', יום ה' 10:00-12:00
3. **תיאור הקורס:** מטרת הקורס לאפשר היכרות עם תיאוריות ועקרונות יסוד בתחום האתיקה והאתיקה הרפואית, כמו גם עם עקרונות המשפט בישראל ועיקרי חקיקת הבריאות בה. במהלך הקורס יופגשו הסטודנטים עם קודים אתיים ומקורות משפטיים מרכזיים בתחום המשפט הרפואי בישראל, יידונו החוקים הרלוונטיים השונים, כמו גם פסיקה מרכזית, הכל תוך בחינה ביקורתית של הממשק בין מערכת המשפט ומערכת הבריאות.
4. **הרכב הצינון:** 100% מבחן מסכם
5. **דרישות הקורס:** נוכחות ב- 80% מהשיעורים, קריאת חומר כהכנה לשיעור, השתתפות, מבחן.
6. **שעת קבלה:** בתיאום מראש במייל meraz@netvision.net.il או (עדיפות נמוכה) בטלפון 050-4616336.
7. **נושאי הקורס**
 - **מבוא:** מערכת החקיקה והשיפוט בישראל (חוקי יסוד (חוק יסוד התקציב), הליכי החקיקה בכנסת, בתי הדין וערכאות השיפוט השונים, חקיקת משנה. ההקשר למערכת הבריאות)
 - **נושא 1:** יסודות הביואתיקה (עקרונות בסיסיים, צדק ושוויון, ועדות אתיקה ותפקידן במערכת הבריאות, גנטיקה)
 - **נושא 2:** סודיות רפואית וזכות המטופל לקבל מידע.
 - **נושא 3:** שיתוף בקבלת החלטות וטיפול בחסרי כשרות
 - **נושא 4:** חוק החולה הנוטה למות
 - **נושא 5:** פקודת הנוזיקין, רשלנות רפואית והשלכותיה על מערכת הבריאות
 - **נושא 6:** יסודות ניהול הסיכונים וועדות ניהול סיכונים
 - **נושא 7:** חוקים המסדירים את העוסקים בבריאות, מוסדות הבריאות ובריאות הציבור
8. **רשימת קריאה**
 - כל מסמך המסומן ב- * ניתן לאיתור בחיפוש פשוט בגוגל.

מבוא: מערכת החקיקה והשיפוט בישראל

נושא 1: אתיקה מקצועית, תיאוריות מוסר וביאותיקה

קריאת חובה

חוק זכויות החולה, התשנ"ו - 1996 * (אתר הכנסת)

נושא 2: סודיות רפואית וזכות המטופל לקבל מידע.

קריאת חובה

חוק העונשין, תשל"ז – 1977, סעיף 368 ד' *

חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א – 1991 *

תקנות בריאות העם (הודעה על חשש לאלימות), תשל"ו- 1975 *

תקנות בריאות העם (דיווח ומידע מיוחד על מחלת הסרטן), התשמ"ב-1982 *

ת.א. (חיפה) 1030/93 **פלמונית נ. כל הקריות בע"מ**, פ"מ נ"ג(4) 45

חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 45/2005 מניעת הפצת איידס לבן/בת זוג מיניים *

נושא 3: שיתוף בקבלת החלטות וטיפול בחסרי כשרות

קריאת חובה

תקנות זכויות החולה (דרכי מינוי, תקופת כהונה וסדרי עבודה של ועדות אתיקה), התשנ"ז- 1996 *

חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, סעי' 1, 2, 14, 15, 18, 42. *

חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 6/03 הנחיות לשימוש בייפוי כוח לפי חוק זכויות החולה *

חוזר מנכ"ל 8/2015 ייפוי כוח משולב לפי חוק זכויות החולה וחוק החולה הנוטה למות *

ת"א (חיפה) 814-03 **מרדכי אלבז נ. שרותי בריאות כללית** [26.11.2008]

קריאת רשות

חוק לגילוי נגיפי איידס בקטינים, התשנ"ו – 1996. *

ע"א 434/94 **ברמן נ. "מור" – המכון למידע רפואי בע"מ**, פ"ד נ"א(4) 205

ע"א 1303/09 מרגלית קדוש נ. ביקור חולים (2012)

עמוס שפירא, "הסכמה מדעת לטיפול רפואי - הדין המצוי והרצוי", **עיוני משפט** יד, 225 (1989)

ג' סיגל, מאיה פלד, "טיפול רפואי בקטינים – קול קורא לשינוי", **רפואה ומשפט** 25, 317 (2001).

חוזר ראש מנהל רפואה 31/99. (פניה דחופה לבית משפט לצורך מינוי אפוטרופוס על גוף או לצורך אישור פעולה

רפואית) *

נושא 4: חוק החולה הנוטה למות

קריאת חובה

חוק העונשין, תשל"ז – 1977, סעיפים 298, 302, 309 *

חוק החולה הנוטה למות, התשס"ו – 2005 *

קריאת רשות

ה"פ (ת"א) 1141/90 בנימין אייל נ' מ"י, פ"מ תשנ"א (3).

דין וחשבון הוועדה הציבורית לענייני החולה הנוטה למות – ועדת שטיינברג (2002) *

חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 7/08 הנחיות ליישום חוק החולה הנוטה למות (17.3.08) *

נושא 5: פקודת הנזיקין, רשלנות רפואית והשלכותיה על מערכת הבריאות

קריאת חובה

פקודת הנזיקין סעיפים 23, 24, 25, 35, 64, 65, 68 *

קריאת רשות

ע"א 2781/93 מיאסה עלי דעקה נ. ב"ח כרמל, נג(4) 526

נושא 6: ניהול סיכונים

קריאת חובה

חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996, פרק ו'

רע"א 1412/94 הדסה נ. גלעד, פ"ד מ"ט(2) 516

קריאת רשות

בר"ע (ת"א) 2056/02 מ"י נ. לילי חן, תק-מח (2)2003, 2143

ע"א (ת"א) 2784/02 משרד הבריאות ואח' נ. אזולאי שי תק-של (3)2005, 4436

נושא 7: חוקים המסדירים את העוסקים בבריאות, מוסדות הבריאות ובריאות הציבור

פקודת בריאות העם (1940), סעיפים 24-36 *

פקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976 *

תקנות בריאות העם (עוסקים בסיעוד בבתי חולים), תשמ"ט-1989 *

תקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981 *

בג"צ 6290/93 אביטל זילכה נ. מנכ"ל משרד הבריאות, פ"ד מ"ח (4) 631 (1994), עמ' 641-642 בעיקר.